

Vår saksbehandler: Ragnhild Skarholt Bølviken og
Benedicte Bergseng
Direkte tlf: 23 30 27 10
E-post: rsk@udir.no

Vår dato: 09.01.17
Vår referanse: 2016/167
Deres dato:
Deres referanse:

Referat fra rådsmøte 28. november 2016 / FRNA

Tid: mandag 28. november 2016 kl 10.00 - 13.30¹

Sted: Utdanningsdirektoratet, Schweigaardsgate 15 b, Oslo.
Møterom 10, 1. etg

Part:	Tilstede:	Forfall:
Arb. giver	Petter Nilsen (1. nestleder), NHO Mat og drikke	
		Solfrid Marthiniussen, SL
	Kai Raundalen, BNL	
	Inger Johanne Sveen, Spekter	
Arb. taker	Arvid Eikeland (leder), Fellesforbundet (fra kl 11.00)	
		Daniela Dobbert, Fagforbundet
	Randi Eikevik, Norges Fiskarlag	
	Astrid Mikalsen, Norsk Sjømannsforbund	
Ped. pers	Trine-Merethe Paulsen (2. nestleder), Utdanningsforbundet	
	Lasse Røed, Skolenes landsforbund	Knut-Eirik Svendsen, Skolenes landsforbund
	Terje Bolstad, Utdanningsforbundet	Kim Unstad, Utdanningsforbundet
Andre org.	Berit Anne Oskal Kemi	Inger Anita Smuk, Norske Reindriftssamers Landsforbund
KS	Bodil Onsaker Berg, KS	
Elevalg.		Habiba Elisabeth Stray
Sekretariat/ Udir	Benedicte Bergseng (vikar for rådssekretær Ragnhild S. Bølviken)	

¹ Avsatt tid til møtet (ref. innkallingen) var kl 10.00 – 15.00, men møtet ble avsluttet tidligere.

Dagsorden for møte nr. 5 - 2016

- 1.5.16 Godkjenning av innkalling og dagsorden**
- 2.5.16 Høringer og bestillinger**
- 3.5.16 Status i forsøket med 2+2-modell for agronom og gartner**
- 4.5.16 Oppsummering av fylkesbesøket 2016**
- 5.5.16 Oppfølging av gjennomgang av tilbudsstrukturen**
- 6.5.16 Orienteringssaker**
- 7.5.16 Eventuelt**

DAGSORDEN

1.5.16 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak:

Godkjent

2.5.16 Høringer og bestillinger

2.5.16a Oppdrag - forslag til lærefag i forsøk med modulstrukturert opplæring for voksne

Rådet har mottatt en bestilling fra Udir om å foreslå lærefag til forsøk med modulstrukturert opplæring for voksne:

Utdanningsdirektoratet viser til fellesmøtet 12.10. 2016 mellom SRY og ledere og nestledere i faglige råd der arbeidet med utvikling av moduler for utvalgte lærefag og gjennomføring av forsøk med modulstrukturert opplæring for voksne på videregående nivå ble behandlet.

Sekretariatet oversender oppdragsbrevet og saksfremstillingen på nytt og minner om at de faglige rådene inviteres til å komme med forslag til lærefag for modulisering og utprøving av læreplaner i forsøkene.

Utdanningsdirektoratet deltar gjerne på rådernes AU eller rådsmøter dersom rådene ønsker det.

Nestleder innledet til saken. Saken var oppe på AU-møtet 16.11.2016, hvor også Kirsten Waarli, saksbehandler for saken i Udir, deltok på møtet. Uten å konkludere gjorde AU seg følgende refleksjoner i møtet:

- Rådet bør generelt sett diskutere om forsøk kan være aktuelt i alle fag i utdanningsprogrammet hvor det er mange ufaglærte. Både fiske og fangst og gartnernæring ble nevnt som aktuelle fag å melde inn.
- AU tror ikke det er aktuelt å melde inn landbruk. Dette på bakgrunn av at det både pågår et forsøk i fire fylkeskommuner og en utredning om opplæringsmodell for voksenalder i regi av LMD.

Trine Merethe Paulsen har fått positive svar så langt om at Vg2 fiske og fangst skal delta i forsøket. Rådet diskuterer også om gartnerfaget bør delta.

Rådet diskuterer videre hvem som er målgruppen og hva som er forskjell på denne ordningen og praksiskandidat- og lærekandidatordningen.

Rådet vil i svaret til Udir påpeke at nye ordninger ikke må bidra til å svekke fagbrevet. Kandidatene som gjennomfører dette opplæringsløpet må også gjennomføre fag- og svenneprøven.

Vedtak:

Rådet er enig om å støtte modellen for modulstrukturert opplæring som foreslått av direktoratet, men vil påpeke at alternative veier til fagbrev ikke må svekke fagbrevordningen. Rådet ønsker å foreslå to fag til utprøvingen, gartnernæring og fiske og fangst.

2.5.16b Bestilling til de faglige rådene om overgang for elever fra studiespesialisering til yrkesfag

Rådet har fått en bestilling fra Udir om overgang for elever fra studiespesialisering til yrkesfag: *I fellesmøte mellom SRY og de faglige rådene 12. oktober 2016 informerte Utdanningsdirektoratet om oppdragsbrev 19-16, utvikle overgang fra studieforberedende til yrkesfaglig utdanningsprogram og varslet en bestilling til de faglige rådene.*

Utdanningsdirektoratet ønsker at hvert av de faglige rådene vurderer

- *modellen og ordningen*
- *om den kompetansen eleven oppnår gjennom modellen vil være tilstrekkelig for å kunne tas inn som lærling etter Vg2*

- om denne ordningen er aktuell for det utdanningsprogrammet dere representerer
- hvilke prinsipper dere mener at skal ligge til grunn for å velge ut kompetansemål lokalt

På bakgrunn av diskusjon i AU-møtet 16.11.2016, har Trine Merethe Paulsen og sekretær laget et utkast til svar fra FRNA. Trine Merethe Paulsen går igjennom utkastet og rådets uttalelse til Udir i denne saken fra 2014. Selv om rådet uttalte seg negativt til overganger fra studieforberedende til yrkesfag i 2014, ønsker rådet å delta nå hvis dette innføres. Rådet er enig i at overgang fra studiespesialisering til yrkesfag bør være sidestilt med overgang fra yrkesfag til studiespesialisering.

Modellen gir noen utfordringer fordi elevene må hente inn kompetansemål på færre timer. Det vil bli vanskelig for fylkeskommunen å få organisert opplæringen på en god måte, selv om ordningen trolig ikke vil omfatte mange elever. Videre er det en utfordring å velge ut de mest relevante kompetansemålene fra Vg1 læreplanen på de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Læreplanene er ikke bygget opp på denne måten, og det må være mer hensiktsmessig å velge ut et fagområde og tema, heller enn kompetansemål. Rådet er kjent med at enkelte skoler har lignende muligheter for sine elever, og at modellen dermed er gjennomførbare.

Rådet påpeker at denne ordningen ikke må bidra til å svekke Vg1 på yrkesfaglige utdanningsprogram. Elevene som velger en slik overgang må ta igjen den kompetansen som de ikke har fra Vg1. Dette er også et løp som ikke bør være i konkurranse med å velge Vg1 naturbruk. Ordningen bør være en løsning for de elevene som har valgt feil, og ikke som et planlagt løp.

Rådet stiller spørsmål ved om en overgangsordning vil få konsekvenser for realkompetansevurdering av voksne som ønsker seg fagbrev og som allerede har fullført studiespesialisering. Vil denne gruppen få vurdert sin kompetanse med utgangspunkt i studiespesialisering eller yrkesfag?

Vedtak:

Rådet gir sin tilslutning til utkast til svarbrev, med enkelte tilføyelser.

3.5.16 Status i forsøket med 2+2-modell for agronom og gartner

I tråd med vedtak i rådsmøtet 16. september, settes saken opp. Etter forrige rådsmøte har det vært følgende aktiviteter knyttet til forsøket:

- Evalueringssamling for forsøksfylkene 22. september (referat var vedlagt innkalling)
- Møte i FRNAs referansegruppe for forsøket 22. september. Her ble det enighet om å søke til Udir om å avholde et todagersmøte i Bodø for å følge opp forsøket i februar (søknaden var vedlagt innkallingen)

Leder orienterer om status i forsøket og erfaringer fra de ulike fylkene. Referansegruppa ønsker å reise til Nordland/Bodø for å møte fylkeskommunen og få mer informasjon om deres erfaringer. Referansegruppa har utarbeidet et utkast til program. Rådet har bedt Udir om midler til å gjennomføre dette, og planlagt dato er 8. og 9. februar. Avhengig av hvor mye midler som er tilgjengelig, ønsker rådet å invitere representanter fra Troms og Finnmark, i tillegg til opplæringskontorene som er involvert i prosjektet til dialog. Sekretær vil gi rådet en tilbakemelding så snart budsjettet for 2017 er avklart.

Vedtak:

Rådet tar saken til orientering

4.5.16 Oppsummering av fylkesbesøket 2016

Følgende står i referat fra sak 8.4.16 på rådsmøtet 16. september «Oppsummering fra rådsmøtet»:

Rådet tok en runde for å evaluere fylkesbesøket. Her er innspillene oppsummert:

- *Fylkesbesøket har vært godt planlagt og gjennomført – både faglig og strukturelt*
 - *Programmet har vært veldig interessant.*

- Vi har fått mye ut av dagene.
- Den tematiske bredden har fungert fint – positivt at programmet har dekket både blå og grønn sektor, og at vi har kommet i dialog med ulike aktører.

Vedtak:

Rådet er svært fornøyd med fylkesbesøket. Vi har fått gode innspill og diskusjoner.

Rådet vil få ettersendt en oppsummering av fylkesbesøket.

Rådet er fornøyd med gjennomføringen av fylkesbesøket. Programmet ivaretok en fin balanse mellom den blå og grønne delen av utdanningsprogrammet.

Øksnevald videregående skole har gjennomført en undersøkelse om hvordan jobbsituasjon er for faglærte kandidater, hvor de har jobbet og om de har hatt nytte av opplæringen. Skolen har gjennomført denne undersøkelsen selv, men har hatt utfordringer med svarprosent. Rådet mener denne undersøkelsen er svært interessant. Sekretariatet informerer om at Udir planlegger en lignende fagarbeidersurvey der målgruppen er kandidater med fagbrev noen år etter at de har fullført opplæringen.

Vedtak:

Rådet tar saken til orientering.

5.5.16 Oppfølging av gjennomgang av tilbudsstrukturen

Arvid Eikeland, Petter Nilsen, Bodil Onsaker Berg og sekretær Ragnhild S. Bølviken deltok i møte mellom FRNA og KD om tilbudsstrukturen 6. oktober. I etterkant av møtet ble det sendt en skriftlig tilbakemelding fra rådet til KD (var vedlagt innkallingen). Dokumentet inneholder noen punkter rådet må følge opp. Dette er særlig:

- Sertifisering
- Utedelen i idrettsanleggsfaget
- Kompetanse som ligger mellom to utdanningsprogram, eks naturguide

I møtet med KD fikk AU bidratt med erfaringer og diskusjoner fra rådet om behov for endringer i utdanningsprogrammet.

KD har utsatt offentlig høring fra vinteren 2017 til våren 2017.

Rådet er enige om å fortsette med å arbeide med pågående saker som fortsatt er i prosess uavhengig av høringen om en ny tilbudsstruktur. Rådet vil lage en liste over saker der rådet ikke har konkludert. Rådet vil for eksempel sette reindriftsfaget på dagsorden til et møte.

Vedtak:

Rådet tar saken til orientering. Rådet vil fortsette arbeidet med pågående saker som fortsatt er i prosess.

6.5.16 Orienteringssaker**6.5.16a Møtetidspunkt for faglige råd i 2017**

Viser til epost fra Udir:

Sekretariatet har drøftet møtetidspunkt for SRY og de faglige rådene for 2017. Flere av de faglige rådene ønsker at rådsmøtene i de ulike rådene avholdes på samme tidspunkt. Dette vil kunne gjøre saksbehandling og samarbeid rådene i mellom enklere.

Med bakgrunn i ovennevnte vil sekretariatet i 2017 legge opp til å avvikle rådsmøter i de faglige rådene onsdager og torsdager i samme ukenummer. Vedlagt oversikt over tildelte møtedatoer og møterom.

Oversikt over rådsmøter i 2017 var vedlagt eposten fra Udir og innkallingen til møtet.

Leder Arvid Eikeland kan ikke datoen som er satt opp før møte i juni. Sekretær er i dialog med de andre rådssekretærene for å bytte møtedato. Sekretær vil komme tilbake til rådet med nytt tidspunkt i juni.

Vedtak:

Rådet tar saken til orientering.

6.5.16b Referat fra fellesmøte 12. oktober 2016

Flere av sakene på agenda er på agenda til rådsmøtet i dag. Unntaket er sak NOKUT.

Vedtak:

FRNA tar saken til orientering.

6.5.16c Nettverkssamling – vekslingsmodeller 25. – 26. oktober 2016

Arvid Eikeland deltok på samlingen for FRNA, og gir en orientering fra samlingen.

Presentasjoner fra samlingen sendes til rådsmedlemmer ved forespørsel.

Fire faglige råd deltok på samlingen. Fylkeskommunene som deltok orienterte om utfordringer med vekslingsmodellen. Fylkeskommunene gjennomfører forsøket med ulike modeller for vekslingsmodell. Noen av modellene er lik 2+2-modellen der de har benyttet Yrkesfaglig fordypning (YFF) mer aktivt. Andre modeller inkluderte vekslingsmodell fra Vg1. Målet med forsøket er å få økt kvalitet. Erfaringene tilsier at elevene modnes raskere enn i den tradisjonelle 2+2-modellen. Elevene får inntrykk og erfaringer, og får bedre forståelse for sammenhengen mellom teori og praksis.

En utfordring som ble tatt opp er hvem som har ansvaret for eleven i løpet. Det var noen uklare tilbakemeldinger om hvordan fylkeskommunene har løst dette. En annen utfordring er at ungdommen tidligere skal ut i bedrift. Tilbakemeldingene fra næringslivet har så langt vært positive, samtidig som det kan være en utfordring at elevene går igjennom nytt stoff i bedriftene som de ikke har behandlet i skolen så langt.

Råder bemerker at det har gått ut lite informasjon generelt om forsøk med vekslingsmodell.

Vedtak:

FRNA tar saken til orientering.

6.5.16d Møte i Landbruks- og matdepartementet 13. oktober 2016

Det ble avholdt et møte mellom AU FRNA og LMD 13. oktober. Agenda for møtet var: voksenagronom, forsøket agronom og gartner, gjennomgang av tilbudsstrukturen, reindriftsfaget og FRNAs fylkesbesøk.

Neste møte mellom FRNA og Landbruks og matdepartementet avholdes etter høringen om tilbudsstrukturen.

Rådet ønsker å sette reindriftsfaget på dagsorden. Nytt møte avtales med departementet når gjennomgang av tilbudsstrukturen skal ut på høring.

Vedtak:

Rådet tar saken til orientering.

6.5.16e Utredning om voksenagronom i regi av Landbruks- og matdepartementet

Landbruks- og matdepartementet har inngått avtale med Trøndelag Forskning og Utvikling om utredning av en nasjonal modell for voksenagronomen. Utredningen gjøres i samarbeid med Østlandsforskning. Forskningsmiljøene vil overlevere en rapport til LMD 1. mars 2017.

Vedtak:

Rådet tar saken til orientering.

6.5.16f Fellesmøte og møte med statsråden 7. desember

I år skal FRNA holde en av innledningene på møtet med statsråden. Leder forespør rådet om hvilke punkter som bør nevnes.

Rådet kommer med følgende forslag:

- Det er viktig at fagbrevet ikke uthules. Rådet ser at det kommer en del ordninger som kan bidra til dette. Det er viktig å holde fast på nivået på fagbrevet.
- Rådet må få en avklaring om problemstillinger som knytter seg til sertifikatene innen utdanningsprogrammet. Dette er en sak det er viktig å holde trykk på.

Vedtak:

Rådet tar saken til orientering.

7.5.16 Eventuelt

Udir orienterer rådet om følgende saker:

- Praksisbrev
Endringer i forskrift til opplæringsloven om praksisbrev og nasjonalt rammeverk for utvikling av læreplaner for praksisbrev er fastsatt og trer i kraft 1. januar 2017.
- Utstyrssituasjonen i videregående skole
Undersøkelsen ble publisert 20.10.2016, og viser at utstyrssituasjonen i videregående skoler generelt er vurdert som god, men at det samtidig er betydelige forskjeller mellom skoler og utdanningsprogrammer. Rapport: [lenke](#)
- FAFOs rapport om trepartssamarbeidet innen fagopplæringen er lansert: [Rapport](#)
- Nye rutiner for føring av reiseregninger
Reiseregninger skal føres elektronisk fra 1.1.2017. Rådsmedlemmene vil få opplæring. <http://www.udir.no/om-udir/honorar-reiseregningerog-satser/>
- Status - Søkere til læreplasser og godkjente søkere
Av totalt 26 500 søkere til læreplass, har 17 000 så langt fått godkjent lærekontrakt, viser tall per 1. november 2016. <http://www.udir.no/tall-og-forskning/finn-forskning/tema/sokere-til-lareplass-og-godkjente-kontrakter/>